

Rettledning og reglement for eksaminander

Ordet *eksaminand* omfatter både elev og privatist.

Denne rettledningen beskriver hvordan du skal forholde deg i en eksamenssituasjon. Det er viktig at alle som befinner seg i eksamenslokalet tar hensyn til hverandre og følger de regler som gjelder. Målet med denne rettledningen er at den skal bidra til at eksamen gjennomføres på en trygg og sikker måte, og i en så god atmosfære som mulig.

Eksamenstilsynet (eksamensvaktene) har to hovedoppgaver under eksamen. Den ene er å påse at du følger reglementet, og den andre oppgaven er å yte deg nødvendig service av praktisk karakter under eksamen.

Brudd på reglementet og rettledningen kan føre til at du ikke får avlegge eksamen denne gangen.

Dieđut ja njuolggadusat sin várás geat áigot čađahit eksámena

Dat guoská sihke ohppiide ja privatisttaide.

Dás čilgejuvvo maid fertet váruhit eksámenis. Lea dehálaš ahte buohkat bohtet eksámenlatnjii, vuhtiiváldet guđet guimmiideaset ja čuvvot gustojeaddji njuolggadusaid. Dieđuid ulbmil lea ahte eksámen čađahuvvo oadjebasat ja sihkkarit, ja ahte eksámendilálašvuohta šaddá nu buorre go vejolaš.

Eksámenvávttain leat guokte váldodoaimma eksámenáiggi. Vuosttaš lea ahte sii galget fuolahit ahte don čuovut njuolggadusaid, ja nubbi fas addit dutnje dárbbášlaš geavatlaš veahki eksámenis.

Njuolggadusaid ja bagadusa rihkkun sáhttá mielddisbuktit ahte it beasa čađahit eksámena.

Gjennomføring av eksamen

Frammøte

- Møt fram til eksamen i god tid og seinest til angitt tidspunkt som du har fått opplyst av eksamensansvarlige eller gjennom det innkallingsbrevet du får fra skolen. Frammøte ved skriftlig eksamen er 30 minutter før eksamen starter.
- For seint frammøte kan føre til at du må vente til neste ordinære eksamen før du kan gå opp til eksamen i vedkommende fag.

Legitimasjon

- Husk å ta med gyldig legitimasjon.

Forholdene i eksamenslokalet

- Sett deg straks på tilvist plass og ikke forlat denne uten tillatelse fra eksamenstilsynet.
- Bare tillatte hjelpemidler får være på/ved pulten.
- Kontroller at du har mottatt riktig eksamensoppgave. Dersom du mener at du har fått utlevert feil oppgave, må du straks melde fra om dette til eksamenstilsynet.
- Det er ikke tillatt med noen form for kommunikasjon, unntatt med de eksamensansvarlige.
- Hodetelefoner/øreplugger er bare tillatt dersom eksamensoppgaven krever det.

Eksámena čadaheapmi

Boahtin

- Boađe eksámenei buori áiggis ovdal go eksámen álgá ja maŋimusat dan áigái maid eksámenvástideaddjit leat almmuhan dahje mii skuvlla sisagohččunreivves lea almmuhuvvon. Čálalaš eksámenei fertet boahtit 30 minuhta ovdal go eksámen álgá.
- Jus boađat menddo maŋjit, de sáhtta dáhpáhuvat ahte it beasa oasálastit eksámenei ja dalle šattat vuordit dassá go boahtte dábálaš eksámen lágiduvvo.

Legitimašuvdna

- Muite váldit mielde dohkálaš legitimášuvdna.

Go leat eksámenlanjas

- Gávna johtilit iežat saji maid leat ožžon ja dan it sáhte guođdit eksámenvávtta lobi haga.
- Dušše lobálaš veahkkeneavvut ožžot leat eksámenbeavddi alde dahje lahkosis.
- Dárkkis ahte oaččut rivttes eksámenbarggu. Jus oaivildat ahte leat ožžon boasttu eksámenbarggu, de galggat nu johtilit go vejolaš dieđihit eksámenváktii.
- Lobiheapme ságastit, earret eksámenvástideddjiiguin.
- Oaivetelefovnaid/bealljetelefovnaid lea lohpi geavahit jus eksámenbargu dan gáibida.

Eksamenstid

- *For skriftlig eksamen:*

Den tid som er fastsatt på oppgavearket. I tillegg kan du bruke inntil 15 minutter til å klargjøre besvarelsen dersom noe annet ikke er bestemt.

- *For tverrfaglig praktisk eksamen:*
Inntil 5 timer.

- *For muntlig eksamen:*
Inntil 30 minutter.

- *For muntlig/praktisk eksamen:*
Inntil 45 minutter.

PC-bruk, papir og innføring

- De fleste eksamener gjennomføres på PC og besvarelsen leveres digitalt.
- Dersom besvarelsen skrives for hånd, skal alt papir som brukes ved eksamen være merket med skolens navn og bli utlevert av eksamenstilsynet. Bruk blå eller sort penn. Figurer tegnes med blyant.
- Utlevert papir må ikke deles eller rives i stykker.
- Alt papir skal leveres inn før du forlater eksamenslokalet.

Merking av besvarelsen

- Eksamensleder gir beskjed om hvordan toppteksten på eksamensbesvarelsen skal utfylles.

SKRIV IKKE NAVNET DITT PÅ SVARARKENE. BESVARELSEN MÅ IKKE MERKES SLIK AT SENSOR KAN VITE HVEM SOM HAR SVART PÅ OPPGAVEN.

Eksámenáigi

- *Čálalaš eksámen:*

Áigi mearriduvvo eksámenbarggus. Lea vel 15 minuhtta lassiaigi gárvvistit ja čorget báhpiriid jus eará ii leat mearriduvvon.

- *Fágaidgaskasaš geavatlaš eksámen:*

Eanemusat 5 diimmu.

- *Njálmmálaš eksámen:*

Eanemusat 30 min.

- *Njálmmálaš/geavatlaš eksámen:*

Eanemusat 45 min.

PC-geavaheapmi, bábir ja čálus

- Eanaš eksámenat čađahuvvojit PC:in ja eksámenvástáduš galget sáddejuvvot digitalalaččat.
- Jus eksámenbarggu čálát giedain, de galggat buot báhpiriid maid eksámenis geavaht merket skuvlanamain ja addit daid eksámenváktii. Geavat alit dahje čáhppes peanna. Figuvrrat tevdnejuvvot bliánttain.
- Báhpiriid maid leat ožžon ii galgga gaikkodit.
- Galggat addit buot báhpiriid ovdal go guođat eksámenlanja.

Eksámenbarggu merken

- Eksámenjođiheaddji bagada movt eksámenbarggu badjeteavstta galgá deavdit.

ALE ČÁLE NAMAT EKSÁMENVÁSTÁDUŠSII. EKSÁMENBARGU II GALGGA MERKEJUJVOT NU AHTÉ SENSOR FUOMÁŠA GII DAN LEA VÁSTIDAN.

Innlevering av besvarelsen

- *Ved digital eksamen:*

Se egen veiledning.

Ved papirbesvarelse:

- Gi tegn til eksamenstilsynet når du vil levere besvarelsen. Din besvarelse vil da bli hentet hos deg. Du skal levere inn alle arkene som du har brukt. Svararkene skal leveres separat og være nummerert. Arkene fra forberedelsesdelen og kladdearkene leveres også inn. Hvis du leverer inn før eksamenstidens slutt, må også selve eksamensoppgaven leveres inn.
- Forlat ikke plassen din før du får klarsignal om at det er i orden.

Hvis sykdom eller annen rimelig grunn er årsak til at du ikke rekker å fullføre besvarelsen i løpet av den fastsatte tiden, kan kladdeark følge med besvarelsen. Sensorene kan da ta hensyn til kladden i den grad de finner det rimelig.

Hjelpemidler ved eksamen

- Ulike hjelpemidler kan være tillatt i de enkelte fagene. Oversikt over hvilke hjelpemidler du kan ha med til eksamen, skal du på forhånd ha fått utlevert/fått informasjon om fra skolen.
- Du er selv ansvarlig for å ta med de hjelpemidler som er tillatt. Eksamenstilsynet kan kontrollere dine hjelpemidler.

Eksámenvástádusa sisaaddin

- *Digitála eksámen:*

Geahča sierra bagadusa.

Bábivástádus:

- Atte dieđu eksámenváktii go háliidat addit eksámenvástádusa. Dalle son viežžá du eksámenvástádusa. Galggat addit buot árkkaid maid leat geavahan. Eksámenvástádus galgá addojuvvot sierra ja nummererejuvvon. Ráhkkananárkkat ja veahkkeárkkat mat leat geavahuvvon galget maid addojuvvot. Jus attát vástádusa ovdal go eksámenáigemearri lea dievvan, de galggat maid addit eksámenbarggu sisa.
- Ale guođe saji ovdal go lobi leat ožžon.

Jus don buozalmasvuoda dahje eará dohkálaš sivaid geažil it geargga čállit eksámenvástádusa vástádusárkkaide, de sáhtát álgočállosa bidjat mielddusin vástádussii. Sensorat de mearridit vuhtiiváldet go álgočállosa ja mo dan árvoštallat.

Veahkkeneavvut eksámenis

- Lobálaš veahkkeneavvut galget leat almmuhuvvon juohke fágii. Skuvla galgá ovddalgihtii almmuhit makkár veahkkeneavvuid sáhttá váldit mielde eksámenii.
- Dat lea du iežat ovddasvástádus váldit mielde lobálaš veahkkeneavvuid. Eksámenvákta sáhttá dárkkistit du veahkkeneavvuid.

Brudd på reglene, fusk eller forsøk på fusk

- Brudd på reglementet eller bestemmelser som er gitt av eksamenstilsynet kan, i alvorlige tilfeller, føre til at du blir bortvist fra eksamen i vedkommende fag, jfr. Forskrift til opplæringsloven § 3-36.
- For elever som får eksamen annullert på grunn av fusk eller forsøk på fusk, faller standpunkt karakteren bort, jfr. Forskrift til opplæringsloven § 3-37. Du kan ikke gå opp til ny eksamen før tidligst ett år etter den annullerte eksamenen. Ny eksamen må tas som privatist.

Klagerett

- Er du bortvist fra eksamen, kan vedtaket påklages og sendes via eksamensansvarlige til Fylkesmannens utdanningsavdeling. Klagefristen er 3 uker.

Forfall på grunn av sykdom

- Dersom du blir syk og ikke kan møte til eksamen, må du straks melde fra til skolen.
- Legeattest skal snarest leveres eksamensskolen.
- Dersom du blir syk under eksamen, må du straks melde fra til eksamenstilsynet som da vil varsle eksamensansvarlig på skolen.
- Eksamensansvarlig avgjør om det er grunnlag for å avbryte eksamen med rett til utsatt prøve.

Njuolggadusaid rihkkun, verrošeapmi dahje verrošanáigumuš

- Eksámenbearráigeahčču mearridan njuolggadusaid dahje mearrádusaid rihkkun sáhtta, jus dat lea duodalaš, mielddisbuktit ahte ii beasa čadahit eksámena mearriduvvon fágas, vrd. Oahpahuslága lánkaásahusa § 3-36.
- Oahppit geat leat verrošan dahje geahččalan verrošit, eai beasa čadahit eksámena ja eaige oaččo oppalašárvosáni, Oahpahuslága lánkaásahusa § 3-37 mielde. Ja odđa eksámen ii beasa čadahit ovdal jagi manjil. Odđa eksámena ferte čadahit privatistan.

Váidalanvuoigatvuohta

- Jus leat lihccojuvvon eksámenis, de sáhtát mearrádusa váidalit eksámenvástideaddji bokte Fylkkamánni oahpahusossodahkii. Váidalanáigemearri lea 3 vahku.

Jávkan buozalmasvuoda geažil

- Jus buohccát ja itge beasa čadahit eksámena, de fertet dallánaga diedihit skuvlii.
- Doavtterduodaštus galgá nu johtilit go vejolaš lágiduvvot eksámenskuvlii.
- Jus buohccát eksámenis, de fertet dakkaviđe diedihit eksámenváktii gii de diediha fas skuvlla eksámenvástideaddjai.
- Eksámenvástideaddji mearrida lea go vuodđu botket eksámena ja lea go vejolaš čadahit odđa geahččaleami.

Eksamensresultat – utsatt, ny og særskilt prøve

Sensur

- Privatister vil få resultatene på «Min side» i privatistweb. Dersom du trenger vitnemål og kompetansebevis, må du henvende deg til den skolen du har fått dokumentasjon fra tidligere. Hvis du ikke har dette fra før, kontakter du eksamensskolen. Elever får sine resultater i SkoleArena.
- Skolen gir opplysninger om når sensuren tidligst blir offentliggjort.

Utsatt eksamen

- Dersom du har dokumentert gyldig forfall ved ordinær eksamen, har du rett til å gå opp til utsatt eksamen, jfr. Forskrift til opplæringsloven § 3-35. Husk at du selv er ansvarlig for å melde deg opp til utsatt eksamen innen fastsatt oppmeldingsfrist.
Prøveavgift for privatisteksamen vil ikke bli tilbakebetalt.
- Dersom du vil ta utsatt prøve ved en annen skole enn den du avla eksamen ved, må du vise dokumentasjon på at du har rett til utsatt prøve.

Eksámenbohtosat – manjduvvon, odđa ja sierra geahččaleapmi

Eksámenbohtosat

- Privatisttat sáhttet geahččat iežaset eksámenbohtosiid privatistweb “Min side” neahttabáikkis. Jus dárbbasat skuvlaiduođastusa ja gealboduođastusa, de váldde oktavuoda dainna skuvllain gos ovdal leat ožžon duođastusa. Jus ovdal it leat ožžon dakkár duođastusa, de váldde oktavuoda eksámenskuvllain. Oahppit sáhttet geahččat iežaset eksámenbohtosiid SkoleArena neahttabáikkis.
- Skuvla almmuha goas eksámenbohtosat almmuhuvvojit.

Manjduvvon eksámen

- Jus dus lea doavtterduođastuvvon jávkansivva dábbalaš eksámenii, de lea dus vuoigatvuohta diedihit manjduvvon eksámenii, gč. Oahpahaslága láhkaásahusa § 3-35. Muite ahte dus lea alddát ovddasvástáduš diedihit iežat manjduvvon eksámenii ovdal mearriduvvon áigemeari.
Privatistaeksámendivat ii máksojuvvo ruovttoluotta.
- Jus háliidat čađahit manjduvvon eksámena eará skuvllas, de fertet čájehit duođastusa ahte dus lea vuoigatvuohta manjduvvon eksámenii.

Rett til særskilt prøve

- Dersom du har fått karakteren 1 i standpunkt i et fag, har du rett til «særskilt eksamen» i faget dersom du ikke er trukket ut til eksamen i faget eller dersom det gjelder et fag som det vanligvis ikke holdes eksamen i, jfr. Forskrift til opplæringsloven § 3-33.

Rett til ny prøve

- Dersom du har fått karakteren 1 til eksamen, har du rett til ny eksamen i faget, jfr. Forskrift til opplæringsloven § 3-34. Skolen orienterer deg nærmere om reglene her.
- Dersom du er privatist og får 1, kan du melde deg opp igjen ved neste privatisteksamen og betale på nytt.

Vuoigatvuohta sierra eksámenii

- Jus leat ožžon oppalašárvosáni 1 muhtun fágas, de lea dus vuoigatvuohta “sierra eksámenii” dan fágas jus dat ii leat vuorbádanfága dahje jus dat lea dakkár fága mas dábálaččat ii lágiduvvo eksámen, gč. Oahpahuslága láhkaásahusa § 3-33.

Vuoigatvuohta odđa eksámenii

- Jus leat ožžon árvosáni 1 eksámenii, de lea dus vuoigatvuohta čadahit odđa eksámena fágas, gč. Oahpahuslága láhkaásahusa § 3-34. Skuvllas leat eanet diedut dán birra.
- Jus leat privatista ja oaččut árvosáni 1, de beasat diedihit iežat boahhte privatistaeksámenii ja odđasit máksit divada.

Særskilt tilrettelegging av eksamen

- Etter søknad kan elever/privatister få tilrettelagt forhold ved eksamen, jfr. Forskrift til opplæringsloven § 3-32. Dette forutsetter at du kan dokumentere dine behov, for eksempel med legeattest eller sakkyndig uttalelse som sier hva tilretteleggingen bør være. Dokumentasjon av behov for tilrettelegging kan være attestert av lege ved f.eks. allergi, rygglidelser o.l., eller fra pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) ved f.eks. lese- og skrivevansker. Dokumentasjonen må være av nyere dato.
- Privatister må sende søknad om særskilt tilrettelegging ved eksamen senest 1 måned før eksamen.

Klagerett

- Du har rett til å klage på karakteren og kan lese mer om det i «Forskrift til opplæringsloven» kapittel 5. Se også FFKs nettside om eksamen og vurdering (aktuelle dokumenter).

Earenoamáš heivehuvvon eksámen

- Oahppit/privatisttat sáhttet ohcama vuodul oažžut heivehuvvon eksámena, gč. Oahpahuslága láhkaásahusa § 3-32. Eaktun lea ahte sáhtát duođaštit dárbuidat, ovdamearkka dihte doavtterduođaštusa dahje áššedovdi cealkámuša bokte mas čilgehuvvo mo eksámen berre heivehuvvot. Heivehuvvon eksámendárbuid duođašteapmi sáhttá leat doavtterduođaštus omd. jus lea allergiija, čielgevihki jna., dahje cealkámuš pedagogalaš psykologalaš bálvalusas (PPB) jus omd. leat lohkan- ja čállinváttut. Duođaštus galgá ođđa áiggis.
- Privatisttat galget sáddet ohcamaša beassat čađahit earenoamáš heivehuvvon eksámena manimusat 1 mánu ovdal eksámena.

Váidalanvuoigatvuohta

- Dus lea vuoigatvuohta váidalit árvosáni ja sáhtát eanet lohkat dan birra “Oahpahuslága láhkaásahusas” kapihtal 5. Geahča maid FFG neahttasiidduid eksámena ja árvvoštallama birra (áigeguovdilis dokumeanttat).

Klage på eksamensresultat – noen hovedpunkter

- Klagefristen på karaktersetting er 10 dager og skal regnes fra det tidspunktet når meldingen om vedtaket er kommet frem til den som har klagerett, eller når den som har klagerett burde ha gjort seg kjent med vedtaket, jfr. § 5-5 i Forskrift til opplæringsloven.
- Klagen skal være skriftlig og leveres til den skolen hvor du tok eksamen.
- Vær klar over at klagebehandling ikke er det samme som ny sensur på fritt grunnlag. Klagenemnda skal vurdere om den gitte karakteren er urimelig. For at karakteren skal heves er det ikke tilstrekkelig at besvarelsen kan synes noe strengt bedømt. Karakteren kan også senkes dersom klagenemnda finner at den opprinnelige karakteren er urimelig god.
- Du har rett til å gjøre deg kjent med din egen besvarelse etter at karakteren ved skriftlig eksamen er fastsatt. Du kan derfor be skolen om kopi av din egen besvarelse.
- Det kan klages på vurderingen av skriftlig eksamen. Ved muntlig eksamen kan det bare klages over formelle feil som har betydning for resultatet.
- Vær oppmerksom på at det er karakteren etter klagebehandlingen som er den endelige.
- Dersom klagen fører til endret karakter, skal tidligere dokumentasjon innleveres før ny utstedes.

Eksámenbohtosiid váidaleapmi – muhtun váldočuoggá

- Váidalanáigemearri lea 10 beavvi, ja galgá rehkenastojuvvot dan beavvi rájes goas ožžot dieđu mearrádusas dahje goas don livččet berren váldit čielgasa mearrádusas, gč. Oahpahuslága láhkaásahusa § 5-5.
- Váidda galgá leat čálalaš ja addojuvvot dan skuvlii gos čađahit eksámena.
- Fuomáš ahte váidalusa meannudeapmi ii leat seammá go friija árvvoštallan. Váiddalávdegoddi galgá árvvoštallat lea go árvosátni maid leat ožžon eahpegovttolaš. Ii leat doarvái dušše čuoččuhit ahte bargu lea menddo garrasit árvvoštallojuvvon, jus háliida oažžut buoret árvosáni. Árvosátni sáhtta maiddái njeidojuvvo, jus váiddalávdegoddi gávnnaha ahte álgoárvosátni ii leat govttolaš eksámenbarggu ektui.
- Dus lea vuoigatvuohta beassat lohkat iežat čálalaš eksámenvástádusa manjil go árvosátni lea mearriduvvon. Don sáhtát bivdit skuvllas kopijja iežat eksámenvástádusas.
- Don sáhtát váidalit čálalaš eksámena árvosáni. Njálmmálaš eksámena oktavuodas sáhtát váidalit jus leat dahkkojuvvon formála boasttuvuođat, mat leat váikkuhan eksámenbohtosii.
- Fuomáš ahte mearriduvvon árvosátni váiddameannudeami oktavuodas lea loahpalaš.
- Jus váidalusa meannudeami boadusin šaddá ahte árvosátni rievdaduvvo, de galgá čállojuvvo ođđa loahppaduodaštus. Boares duodaštusa galgá doaimmahit ruovttoluotta.